

NYNKE BOS

VERSTOPPERTJE IN DE TEMPEL

een jaar wonen en werken in Laos

uitgeverij SYLFAEN

HET TEAM: JOCK

Een portret van mijn directe collega's: de docenten Engels. Bijzondere mensen, ieder op zijn eigen manier.

'I have meeting.'

'I bilive I can go on becuz of them.' (Jock op Facebook)

Jock is van mijn leeftijd, maar zit al heel wat jaartjes langer dan ik in het vak. Op haar zestiende begon ze haar carrière als leerkracht. De opleiding bestond nog niet, ze heeft het vak zich al doende eigen gemaakt. Als kleuterjuf is ze begonnen, inmiddels is ze hoofd van de bovenbouw en daar is ze trots op. Als hoofd van de bovenbouw moet ze de wekelijkse vergadering bijwonen waar alle bovenbouwhoofden zich verzamelen. Alle, van heel Vientiane. Zij trekken dan allemaal hun speciale vergaderpak aan. Een beige blouse en een beige Laotiaanse rok, met een speciaal lintje of kwastje hier en daar. Tijdens zo'n vergadering wordt door iemand van de overheid verteld wat belangrijke veranderingen zijn in onderwijsland, welke zaken alle scholen dienen aan te passen.

Zo kwam Jock op een dag terug van een vergadering met de mededeling dat ervan af heden dagelijks gesport moet worden. Vlug werd er een rooster in elkaar geflanst. De volgende dag in de eerste pauze werden alle leerlingen van de school in rijtjes op het plein neergezet. De muziek knalde uit de boxen en alle leerlingen volgden het inspirerende voorbeeld van Jock zelf. Armen omhoog, opzij, zwaaien. Stampen met de voeten, hoog, laag, klaar. En zo gaat het voortaan iedere dag, op iedere school in Vientiane.

Jock heeft twee kinderen, van zes en vier, ze zitten op de school waar we werken. Haar kinderen betekenen alles voor haar. Haar dochter werd te vroeg geboren en haalde het maar net. Haar zoon werd geboren zonder anus en heeft het ook maar ternauwernood gered. Het jongetje heeft een enorm gekarteld

litteken op zijn buikje alsof hij per ongeluk in het slachthuis was beland in plaats van op de operatiekamer. Ze heeft moeten vechten om de juiste medische zorg voor hem te krijgen, niet wetende welke arts de waarheid spreekt en echt over de kennis beschikt om haar zoontje te helpen. Nog altijd is ze zoekende naar de beste medicijnen voor hem. Ze maakt zich altijd zorgen over hem. Als hij geen zin heeft om naar de klas te gaan, mag hij lekker een dagje bij haar blijven. Dat betekent dat hij rondhangt bij haar bureau en daar spelletjes doet op de enige laptop die de school rijk is. Of hij gaat met haar mee naar de klassen om daar te wachten tot ze klaar is met lesgeven. Als een van mijn eigen kinderen een keer niet meer naar de klas wil na de middagpauze is Jock de eerste die dat begrijpt. Zonder twijfel neemt ze mijn les over, zodat ik bij mijn kindjes kan zijn.

Jock en een paar leerlingen

SCHOOLTJE SPELEN

Wat kan een olifant met zijn slurf? Waarom zijn er bloemen? Waarom hebben we kinnen? Welke dieren eten wortels? Wat eten poezen? Eten honden poezen? Wat zegt een dolfijn? Wat is de mazelen? Van wat is een potlood gemaakt? Waarom zijn er blaadjes?

Zonder deze prangende vragen gesteld te hebben, kan mijn vierjarige dochter niet slapen. Op sommige vragen wil ze het antwoord ook echt weten. Van andere vragen is het voldoende te weten dat er een antwoord op bestaat. Haar ogen vallen gerustgesteld dicht als ze naar mijn stem luistert. Wat heerlijk dat mama overal een antwoord op kan geven, ook al is dat antwoord 'dat weet ik eigenlijk ook niet, dat zoeken we morgen samen op'.

Bij het ontbijt bekijken we plaatjes van olifanten die elkaar vasthouden, slurf in staart. We bekijken filmpjes van piepende dolfijnen en wortel etende paarden. We hebben namelijk geen haast meer bij het ontbijt. Ik ben gestopt met werken op school en de kinderen gaan niet meer naar de kindergarten.

'Ben jij dan mijn juf?', riep mijn dochter oprecht enthousiast toen ik het nieuws vertelde. Ja, dan ben ik ook een beetje je juf. En dat is heerlijk. En bijzonder. Want hoe leuk de kindergarten soms ook was met al haar dansjes, liedjes en ingevlochten haren, er waren ook moeilijke dingen. Dingen waar we allemaal aan probeerden te wennen, maar wat uiteindelijk meer energie kostte dan dat het opleverde. De ellenlange middagdutjes, het opdreunen van het alfabet en de tafels, het niet begrijpen van de juf.

Een maand zijn we nu allemaal thuis. Elke dag. Dat biedt weer heel andere uitdagingen. Maar we hebben ons ritme gevonden en vullen de dagen met spelen, wandelingetjes, speeltuin, picknicken. Dat mijn dochter niet zou leren zonder de vier muren van een school, daar ben ik geen seconde bang voor geweest. Ze is ontspannen en voelt ruimte voor al haar waarom-vragen. Ze

doet allerlei nieuwe stunts in de speeltuin en oefent haar Engels en haar Laotiaans met de mensen om ons heen.

Om het leren toch wat structuur te geven hebben we samen een grote kaart gemaakt van alles wat ze de komende tijd wil leren en oefenen. Cijfers schrijven, verder tellen dan twintig in het Nederlands en Engels (want dat kan ze nu alleen in het Laotiaans), een koprol aan het klimrek maken, over smalle muurtjes lopen, mediteren als de zingende monniken, leren over het leven van de echte Boeddha en -last but not least - het dansje van Energie (kinderen voor kinderen).

Meerdere malen per dag staat mijn meisje te staren naar de kaart. 'Ik wil de bal leren gooien en vangen, nu!' Broertje wordt mee naar buiten gesleept en op de juiste plek neergezet. Hij kan gooien als de beste en haalt alle niet-gevangen ballen met groot plezier weer op. Of: 'Mag ik nu met dat boekje echte woorden schrijven?' Dan gaan we er samen voor zitten en luisteren we samen naar die nieuwe letter d. We bedenken woordjes met een d in alle talen die we kennen en rijmen er op los. Later die dag in de tempel staat ze oog in oog met een goudglimmende Boeddha. 'Boeddha,' fluistert ze, 'hoe was je leven echt?' Ze is even stil, alsof ze een antwoord verwacht. 'Nee, ik weet een betere vraag. Had je altijd mooie kleren aan?'

Over een paar maanden gaat mijn dochter weer naar een doorgewone Nederlandse basisschool, maar voor nu koester ik de tijd dat de wereld haar school mag zijn en ik aan de zijlijn mag bewonderen hoe ze leert. Wat heerlijk om haar leergierigheid te voelen borrelen en haar zo te kunnen volgen en begeleiden door de dag heen.

